Raad van de Europese Unie

Brussel, 21 november 2026
(OR. en)

15692/26

CO EUR-PREP 33

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
Betreft:	Buitengewone bijeenkomst van de Europese Raad (26 en 27 november 2026) – Ontwerpconclusies

De delegaties vinden in de bijlage de ontwerpconclusies die de voorzitter van de Europese Raad in nauwe samenwerking met de voorzitter van de Commissie heeft opgesteld.

I. HORIZONTAAL

1. Het volgende meerjarig financieel kader (MFK) bestrijkt de zeven jaar van 2028 tot en met 2034. De begroting zal de Europese Unie in staat stellen een antwoord te bieden op de huidige en toekomstige uitdagingen en haar politieke prioriteiten te verwezenlijken. Ze heeft betrekking op nieuw en op bestaand beleid in een poging om de veiligheid en welvaart van de EU op lange termijn te waarborgen. De behoeften van Europa zijn talrijk: wij moeten verantwoordelijkheid nemen voor onze eigen veiligheid, onder meer door de defensievermogens, de bescherming van onze grenzen en waarden, en het migratiebeheer te versterken. Wij moeten ook ons concurrentievermogen en onze inspanningen voor een schone transitie opvoeren. Tegelijkertijd blijven bestaande beleidsmaatregelen die voortvloeien uit verdragsverplichtingen, waaronder economische, sociale en territoriale cohesie en het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB), van cruciaal belang voor onze gemeenschappen en burgers. Onze inzet voor Oekraïne staat centraal in onze algemene ambities, net zoals ons voortgezet leiderschap op het gebied van humanitaire bijstand en ontwikkelingshulp.

2. Het meerjarig financieel kader voor de periode 2028 tot en met 2034 zal de volgende structuur hebben:

   i) Rubriek 1: Economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw, platteland en maritieme zaken, welvaart en veiligheid

   ii) Rubriek 2: Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid

   iii) Rubriek 3: Europa in de wereld

   iv) Rubriek 4: Administratie

Een eenvoudigere en efficiëntere structuur van de begroting is noodzakelijk om efficiënt en doeltreffend te kunnen reageren in een tijd van geopolitieke en economische onzekerheid. De groepering van de uitgaven in vier rubrieken moet een weerspiegeling zijn van de politieke prioriteiten van de Europese Unie en de nodige flexibiliteit bieden tussen de toegewezen middelen. De vermindering van het aantal programma's moet bovendien zorgen voor samenhang en meer synergie. Het algemene kader zal getuigen van de bredere vereenvoudigingsinspanningen van de Europese Unie en moet leiden tot een vermindering van de administratieve lasten voor begunstigden, beheersautoriteiten en auditinstanties.

3. Om investeringen te bevorderen en de Europese economie met succes te transformeren, is het van cruciaal belang de plannings- en vergunningsprocedures te stroomlijnen en te versnellen. In dit verband verzoekt de Europese Raad de Commissie om in de eerste helft van 2027 het aangekondigde wetgevingsvoorstel in te dienen om prioriteit te geven aan en vaart te zetten achter vergunningsprocedures voor investeringen op het gebied van decarbonisatie, energie, digitalisering, artificiële intelligentie, defensie en huisvesting, met inbegrip van die welke worden gefinancierd uit het Europees Fonds voor concurrentievermogen en door de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap.

4. Het MFK zal mogelijkheden bieden voor steun aan alle regio's aan de buitengrenzen van de Europese Unie, met inbegrip van regio's die grenzen aan Rusland, Belarus of Oekraïne, of gelegen zijn aan de Zwarte Zee, met als doel de evoluerende defensiegereedheid en kritieke vermogens, paraatheid, veerkracht en veiligheid van Europa te versterken en uitdagingen in de economieën, sociale en territoriale ontwikkeling en connectiviteit van deze regio's aan te pakken.

5. Het maximale totaalbedrag voor uitgaven voor de Europese Unie voor de periode 2028-2034 bedraagt 1 582 516 miljoen EUR aan vastleggingskredieten en 1 553 665 miljoen EUR aan betalingskredieten. De uitsplitsing van de bedragen van de jaarlijkse maxima voor vastleggingskredieten per rubriek wordt hieronder beschreven. Dezelfde cijfers staan ook in de tabel in document ST 16196/26, die tevens een overzicht van de jaarlijkse maxima voor betalingskredieten bevat. Tenzij anderszins is aangegeven, zijn alle cijfers uitgedrukt in constante prijzen van 2025.

6. Er komen automatische jaarlijkse technische aanpassingen voor de inflatie, op basis van een deflator van 2 %. Waar het gemiddeld jaarlijks inflatiepercentage over de periode van drie jaar van de jaren n-1, n en n+1 lager dan 1 % of hoger dan 3 % is, wordt de aanpassing voor het jaar n+1 gewijzigd met 50 % van het verschil tussen dat gemiddeld inflatiepercentage over drie jaar en het referentiepercentage van 2 %.

7. Het MFK wordt herzien in geval van een herziening van de Verdragen, de hereniging van Cyprus of de toetreding van nieuwe lidstaten tot de Europese Unie.

8. De Commissie zal vóór 1 juli 2032 een voorstel voor het MFK na 2034 indienen.

9. Bij deze conclusies blijft het specifieke karakter van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten onverlet en wordt rekening gehouden met de veiligheids- en defensiebelangen van alle lidstaten, een en ander met inachtneming van de Verdragen.

Vereenvoudiging

10. Het MFK zal een vereenvoudigde en gestroomlijnde structuur volgen om de rigiditeit en de administratieve lasten voor autoriteiten en begunstigden te verminderen. Deze nieuwe structuur moet overlappende doelstellingen tussen programma's beperken en aanvragers en begunstigden vereenvoudigde toegang bieden tot financieringsmogelijkheden en begrotingsinformatie, en tegelijkertijd voor samenhang zorgen en synergieën tussen programma's bevorderen.

11. De nog betaalbaar te stellen vastleggingen (reste à liquider – RAL) zijn een onvermijdelijk neveneffect van de meerjarenprogrammering en de gesplitste kredieten. De RAL zullen aan het eind van het financieel kader voor 2021-2027 naar verwachting evenwel 317 000 miljoen EUR (lopende prijzen) bedragen, waardoor de betalingen uit het huidige MFK een significant aandeel van de totale betalingen in de eerste jaren van het volgende MFK zullen vormen. Om een voorspelbaar niveau en profiel en een ordelijke voortgang van de betalingen te waarborgen en de responsiviteit van de EU-begroting te verhogen, worden verscheidene maatregelen getroffen, zoals het vereenvoudigen van de uitvoering, het vastleggen van passende voorfinancieringspercentages, betalings- en vrijmakingsregels en het tijdig vaststellen van de sectorale wetgeving voor het MFK 2028-2034.

12. Indien na 30 november 2028 regels of plannen in gedeeld beheer worden vastgesteld, zullen de bedragen van de toewijzingen die in 2028 niet zijn gebruikt, met uitzondering van vastleggingen voor voorfinanciering, in gelijke delen worden overgedragen naar elk van de jaren 2029 tot en met 2032, met een overeenkomstige aanpassing van de maxima van het MFK.

13. Conform het beginsel van eenheid van de begroting zullen alle posten van de EU-uitgaven in de regel in het MFK worden opgenomen. Gezien de bijzondere kenmerken ervan zullen sommige instrumenten evenwel buiten de MFK-maxima in vastleggings- en betalingskredieten worden gehouden of als niet-budgettaire uitgaven worden aangemerkt.

Flexibiliteit

14. De Europese Unie moet kunnen reageren op uitzonderlijke omstandigheden en veranderende interne of externe prioriteiten. Tegelijkertijd moet de behoefte aan flexibiliteit worden afgewogen tegen de behoefte aan voorspelbaarheid voor langetermijninvesteringen en tegen het beginsel van begrotingsdiscipline en het beginsel dat de uitgaven van de EU transparant moeten zijn, waarbij ook het bindende karakter van de MFK-maxima in acht wordt genomen.

15. In overeenstemming met het vermogen om in te spelen op veranderende behoeften en het herprioriteren van middelen, moet het MFK mogelijke herschikkingen en herprogrammering binnen en tussen programma's faciliteren. Elke mogelijke afwijking van de indicatieve financiële toewijzing voor meerjarenprogramma's bedraagt niet meer dan 20 % van het bedrag voor de gehele duur van het programma. Dit geldt niet voor kredieten die vooraf per lidstaat zijn toegewezen.

16. Passende marges zullen worden vastgelegd binnen elke rubriek. Binnen bepaalde programma's zullen niet-toegewezen bedragen en buffers worden vastgesteld. In een voortdurend veranderende omgeving moeten middelen voor de respons op crises zoals natuurrampen ook deel uitmaken van de ingebouwde flexibiliteit binnen bepaalde programma's, en dat zonder de primaire doelstellingen ervan te ondermijnen.

17. Het enkelvoudig marge-instrument (SMI) zal het volgende omvatten:

i) vanaf 2029 worden de beschikbare marges onder de MFK-maxima voor vastleggingskredieten voor het jaar n-1 beschikbaar gesteld boven de MFK-maxima voor vastleggingskredieten in het kader van de begrotingsprocedure (overkoepelende marge voor vastleggingen);

ii) vanaf 2029 kan de Commissie als onderdeel van de technische aanpassing het betalingsmaximum voor de jaren 2029-2034 naar boven bijstellen met een bedrag dat gelijk is aan het verschil tussen de uitgevoerde betalingen en het MFK-betalingsmaximum voor het jaar n-1 (overkoepelende marge voor betalingen). Aanpassingen naar boven toe worden volledig verrekend met een overeenkomstige verlaging van het betalingsmaximum voor het jaar n-1. De totale aanpassingen tijdens de jaren 2032-2034 bedragen maximaal 100 000 miljoen EUR in vergelijking met het oorspronkelijke betalingsmaximum.

iii) Als laatste redmiddel om op onvoorziene omstandigheden te reageren, kunnen bedragen boven de MFK-maxima voor vastleggings- of betalingskredieten beschikbaar worden gesteld, op voorwaarde dat ze volledig worden verrekend met de marges in een of meer MFK-rubrieken voor het lopende of toekomstige begrotingsjaar of met de marge onder het betalingsmaximum (marge voor onvoorziene uitgaven). De aldus verrekende middelen mogen niet verder binnen het MFK worden aangewend.

Het totale bedrag dat in een bepaald jaar wordt vrijgemaakt onder de overkoepelende marge voor vastleggingen en de marge voor onvoorziene uitgaven zal niet meer dan 0,04 % van het EU-bni in vastleggingen en 0,03 % van het EU-bni in betalingen bedragen, en zal in verhouding staan tot het maximum van de eigen middelen.

18. Het flexibiliteitsinstrument financiert specifieke onvoorziene uitgaven die niet binnen de grenzen van de voor een of meer rubrieken beschikbare maxima kunnen worden gefinancierd. Deze kredieten zullen de MFK-maxima voor vastleggings- en betalingskredieten overschrijden. Het jaarlijkse vaste bedrag voor het flexibiliteitsinstrument zal worden vastgesteld op 2 000 miljoen EUR. Elk jaar, te beginnen vanaf 2029, zal het jaarlijkse vaste bedrag dat beschikbaar is voor het flexibiliteitsinstrument worden verhoogd met een bedrag dat overeenkomt met de kredieten die zijn vrijgemaakt in het jaar n-2. Over de beschikbaarstelling van middelen uit het flexibiliteitsinstrument wordt door het Europees Parlement en de Raad een besluit genomen in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure.

    Het ongebruikte deel van het jaarlijkse bedrag voor het flexibiliteitsinstrument kan worden aangewend tot en met jaar n+2. Delen van het bedrag van jaar n die in jaar n+2 niet zijn gebruikt, zullen vervallen.

Governance

19. Om de nodige algemene flexibiliteit te kunnen waarborgen, is er robuuste governance nodig en moeten de lidstaten en de relevante instellingen, met name de Raad, op passende wijze worden betrokken bij de planning en aanpassing van werkzaamheden en prioriteiten en bij de uitvoering van de begroting. Dit zorgt ervoor dat de EU-begroting in alle uitgavenprogramma's nauw is afgestemd op de prioriteiten van de Europese Unie.

20. De lidstaten worden nauw en tijdig betrokken bij het vaststellen van prioriteiten en het nemen van besluiten over werkprogramma's in het kader van uitgavenprogramma's in de passende fora, onder meer, in voorkomend geval, via passende comitologieprocedures, met name door hun betrokkenheid bij de onderzoeksprocedure, waarbij onnodige administratieve lasten moeten worden voorkomen. De Raad zal daarbij in voorkomend geval worden betrokken door middel van strategische besprekingen. Iedere instelling handelt binnen de grenzen van de haar door de Verdragen verleende bevoegdheden. Gedelegeerde handelingen blijven beperkt tot niet-essentiële onderdelen van de respectieve wetgevingshandelingen.

21. De looptijd van de sectorale programma's van het MFK moet in de regel worden afgestemd op het tijdsbestek van het MFK 2028-2034.

Impact en prestaties

22. De rol van de EU-begroting als ondersteunende factor voor de doeltreffende uitvoering van EU-brede beleidsdoelstellingen moet verder worden versterkt. Er wordt een horizontaal kader voor het traceren van EU-begrotingsuitgaven en voor EU-begrotingsprestaties vastgesteld om de met de EU-uitgaven bereikte resultaten en voortgang met hervormingen weer te geven en het effect van de EU-begroting te meten als input voor toekomstige beleidsbeslissingen. Een horizontaal prestatiekader moet ook bijdragen tot het beperken van de administratieve lasten die de uitvoering van de EU-begroting met zich meebrengt voor autoriteiten en begunstigden.

23. De begroting moet een aanzienlijke hefboom vormen om de impact van de EU-uitgaven te vergroten. Dit omvat een voldoende mate van medefinanciering tussen programma's. Daarnaast moeten, in overeenstemming met de algemene consolidatie-inspanning, financieringsinstrumenten en begrotingsgaranties verder worden gestroomlijnd, met name via het financieel instrumentarium van het Europees Fonds voor concurrentievermogen en via Europa in de wereld, waarbij de begroting als hefboom wordt gebruikt om particuliere investeringen aan te trekken. Hoewel wordt onderkend welke mogelijkheden dit soort financiering biedt, moet nauwlettend worden toegezien op de financiële verplichtingen die uit financieringsinstrumenten, begrotingsgaranties en financiële bijstand voortvloeien.

24. EU-programma's en -instrumenten moeten op een rechtvaardige, sociaal evenwichtige, eerlijke en kosteneffectieve manier bijdragen tot de verwezenlijking van de langetermijnverbintenissen van de Overeenkomst van Parijs en tot de bescherming van het milieu en de biodiversiteit. Als onderdeel van de inspanningen om resultaten te boeken met betrekking tot deze prioriteiten, moet ten minste 35 % van de EU-begrotingsuitgaven, met uitsluiting van uitgaven in verband met defensie en veiligheid, worden gebruikt om klimaat- en milieudoelstellingen te ondersteunen. Hierbij moet een efficiënte, evenredige en transparante methode worden gehanteerd. De begroting moet er verder voor zorgen dat de EU-uitgaven in overeenstemming zijn met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, het beginsel "geen ernstige afbreuk doen", de klimaatdoelstelling van de Europese Unie om de emissies tussen nu en 2030 met ten minste 55 % te verminderen en de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te zijn; tegelijkertijd moeten de administratieve lasten voor autoriteiten en begunstigden worden beperkt.

25. Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” zal, waar mogelijk en passend, transparant en evenredig worden toegepast, in volledige overeenstemming met de verordening betreffende het prestatiekader. Na nauw overleg met de lidstaten moeten bij uitvoeringshandeling overeenkomstig de onderzoeksprocedure richtsnoeren voor de gestroomlijnde toepassing van het beginsel worden aangenomen. In die richtsnoeren moeten beleidsterreinen of steunverleningsgebieden worden bepaald die zonder verdere beoordeling worden geacht conform te zijn. Voor die richtsnoeren moet worden aangenomen dat steun waarvoor de voorwaarden van het rentmeesterschap van landbouwbedrijven gelden, in overeenstemming is met het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”. In die richtsnoeren zullen bovendien gevallen worden omschreven waarin de toepassing van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” mogelijk niet haalbaar of passend is, zoals crisissituaties, geostrategische vereisten of andere dwingende redenen van algemeen belang. In dit verband is het niet haalbaar of passend dit beginsel toe te passen met betrekking tot migratie en grensbeheer en defensie en veiligheid, met inbegrip van militaire mobiliteit.

26. Om de goede uitvoering van de EU-begroting en de financiële belangen van de Unie te beschermen, bevat het MFK sterke waarborgen om de eerbiediging van de rechtsstaat en de doeltreffende toepassing van het Handvest van de grondrechten te waarborgen, met volledige inachtneming van de beginselen van objectiviteit, non-discriminatie en gelijke behandeling van de lidstaten. Die waarborgen zullen ook eerlijk, onpartijdig en op feiten gebaseerd worden toegepast, met waarborging van een eerlijke rechtsbedeling.

27. Een solide en efficiënt audit- en controlesysteem zal de wettigheid en betrouwbaarheid van betalingen waarborgen, overlapping van verantwoordelijkheden voorkomen en rekening houden met het evenredigheidsbeginsel.

II. RUBRIEK 1 – ECONOMISCHE, SOCIALE EN TERRITORIALE COHESIE, LANDBOUW, PLATTELAND EN MARITIEME ZAKEN, WELVAART EN VEILIGHEID

28. Het doel van deze rubriek is EU-meerwaarde te creëren door cohesie, opwaartse convergentie, economische groei, concurrentievermogen, hoogwaardige werkgelegenheid, veerkracht en veiligheid te bevorderen, en door investeringen en hervormingen voor een inclusief, duurzaam, welvarend, autonoom en veilig Europa te ondersteunen. De uitgaven in deze rubriek zullen gericht zijn op het verkleinen van de economische, sociale en territoriale ongelijkheden, het bevorderen van de aantrekkelijkheid en ontwikkeling van plattelandsgebieden, het ondersteunen van veerkrachtige, concurrerende en duurzame landbouw- en visserijsectoren van de EU, alsmede het stimuleren van de blauwe economie, het investeren in mensen, het versterken van de defensievermogens van de Europese Unie, het verbeteren van de veiligheid en het migratiebeheer en het beschermen van de buitengrenzen van de Europese Unie, waarbij de goede werking van de eengemaakte markt in de hele Europese Unie wordt gewaarborgd. Deze rubriek zal ook de terugbetaling van NextGenerationEU (NGEU) dekken.

29. Landbouw en visserij zijn strategische sectoren voor de Europese Unie, die zorgen voor veilig voedsel van hoge kwaliteit voor de Europese Unie en een sleutelrol spelen in de mondiale voedselzekerheid. Het stabiliseren van het inkomen van landbouwers, het aantrekken van een toekomstige generatie landbouwers, het waarborgen van de voedselzekerheid binnen de Europese Unie en het ondersteunen van de transitie naar een economisch, ecologisch en sociaal veerkrachtige, duurzame en marktgerichte landbouwsector met een gelijk speelveld blijven fundamentele prioriteiten voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid dat door de EU-begroting wordt gefinancierd. In dezelfde geest zal de EU-begroting een veerkrachtig gemeenschappelijk visserijbeleid (GVB) blijven financieren.

30. Het bevorderen van de algehele harmonieuze ontwikkeling van de Europese Unie en het verminderen van ongelijkheden door de versterking van de economische, sociale en territoriale cohesie van de Unie te ondersteunen, blijven de hoeksteen van het cohesiebeleid. De EU-begroting zal financiering blijven verstrekken voor investeringen en structurele aanpassingen in alle categorieën regio's, overeenkomstig hun specifieke uitdagingen, met bijzondere aandacht voor minder ontwikkelde regio's. Regio's die grenzen aan Rusland of Belarus en die worden getroffen door aanhoudende veiligheidsdreigingen, kampen met specifieke uitdagingen.

31. Gecoördineerd optreden op EU-niveau in verband met de doeltreffende controle van de buitengrenzen is essentieel om een efficiënter migratiebeheer en een hoog niveau van interne veiligheid in de Europese Unie te waarborgen, en tegelijk het beginsel van vrij verkeer van personen en goederen binnen de Europese Unie veilig te stellen. De EU-begroting zal steun blijven verlenen voor de versterking van de interne veiligheid, onder meer in verband met veiligheidscrises en hybride dreigingen als gevolg van veranderende geopolitieke uitdagingen, en voor de uitvoering, versterking en ontwikkeling van het gemeenschappelijk migratie- en asielbeleid en van het Europees geïntegreerd grensbeheer en het Europees visumbeleid. Er zal worden gezorgd voor synergieën met het externe beleid om de externe dimensie van migratie aan te pakken.

32. Het niveau van de vastleggingen voor deze rubriek bedraagt maximaal 898 288 miljoen EUR.

RUBRIEK 1 – ECONOMISCHE, SOCIALE EN TERRITORIALE COHESIE, LANDBOUW, PLATTELAND EN MARITIEME ZAKEN, WELVAART EN VEILIGHEID (in miljoen euro – prijzen van 2025)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid

33. Het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid zal worden ingesteld om bij te dragen aan de volgende beleidsdoelstellingen:

    – de uitvoering van het cohesiebeleid ondersteunen door de regionale onevenwichtigheden in de Europese Unie en de achterstand van de minst begunstigde regio's te verkleinen, en door Europese territoriale samenwerking te bevorderen, onder meer door projecten op het gebied van milieu en trans-Europese netwerken te ondersteunen;

    – de uitvoering van het cohesiebeleid ondersteunen door hoogwaardige werkgelegenheid, opleiding, onderwijs en vaardigheden en sociale inclusie te verbeteren, en door bij te dragen tot een sociaal rechtvaardige transitie naar klimaatneutraliteit;

    – de uitvoering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid van de Europese Unie ondersteunen;

    – de uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid van de Europese Unie ondersteunen;

    – de grondrechten, de democratie en de rechtsstaat beschermen en versterken, en de waarden van de Unie handhaven;

    – de uitvoering van beleid op het gebied van asiel, migratie en integratie, grensbeheer, visumbeleid en interne veiligheid ondersteunen.

34. Het fonds zal voornamelijk werken via nationaal vooraf toegewezen financiële middelen en worden uitgevoerd in gedeeld beheer.

35. De financiële middelen in het kader van het Europees Fonds voor economische, sociale en territoriale cohesie, landbouw en platteland, visserij en maritieme zaken, welvaart en veiligheid zullen in totaal 740 612 miljoen EUR bedragen en zullen als volgt worden toegewezen:

    i) 697 544 miljoen EUR voor de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, waarvan:

        a) ten minste 195 024 miljoen EUR voor minder ontwikkelde regio's;

        b) ten minste 261 012 miljoen EUR voor inkomenssteun in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid ("minimumbedrag voor interventies in de vorm van GLB-inkomenssteun");

        c) ten minste 3 550 miljoen EUR voor interventies in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid ("minimumbedrag voor GVB-interventies");

        d) ten minste 30 608 miljoen EUR voor maatregelen op het gebied van migratie, grens- en visumbeheer en interne veiligheid;

    ii) 7 970 miljoen EUR voor het Interreg-plan;

    iii) 35 098 miljoen EUR voor de EU-faciliteit.

    Maximaal 0,5 % van het totale bedrag zal worden toegewezen aan technische bijstand op initiatief van de Commissie.

36. Ten minste 14 % van het totale bedrag in het kader van het fonds, met inbegrip van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, exclusief de minimumbedragen voor interventies in de vorm van GLB-inkomenssteun en voor GVB-interventies en financiering in het kader van het Sociaal Klimaatfonds, zal worden besteed aan de verwezenlijking van de sociale doelstellingen van de Europese Unie.

37. Ten minste 10 % van het totale bedrag in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, exclusief de minimumbedragen voor GLB- en GVB-interventies en financiering in het kader van het Sociaal Klimaatfonds, zal worden besteed aan GLB-interventies.

38. Voorts wordt verwacht dat de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap goed zullen zijn voor 43 % van het totale bedrag voor de verwezenlijking van de klimaat- en milieudoelstellingen van de Europese Unie, exclusief de uitgaven voor defensie en veiligheid, alsook voor migratie, grens- en visumbeheer en interne veiligheid.

Plannen voor nationaal en regionaal partnerschap

39. De lidstaten zullen plannen voor nationaal en regionaal partnerschap opstellen ter ondersteuning van de algemene doelstellingen en om, rekening houdend met de specifieke uitdagingen en behoeften van de betrokken lidstaat en zijn regio's, bij te dragen tot de zes specifieke doelstellingen en de relevante specifieke doelstellingen onder de verschillende punten genoemd in artikel 3 van het voorstel tot oprichting van het fonds. De plannen zullen hervormingen, investeringen en andere interventies bevatten die helpen gevolg te geven aan alle of een aanzienlijk deel van de relevante landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester binnen het toepassingsgebied van de specifieke doelstellingen van het fonds, het verslag over de rechtsstaat, de nationale GLB-aanbevelingen, de aanbevelingen voor het digitale decennium, de nationale energie- en klimaatplannen en relevante documenten en strategieën op het gebied van binnenlandse zaken. Bij de beoordeling van de plannen zal ook rekening worden gehouden met de financiële toewijzing, de reikwijdte en de omvang van de landspecifieke uitdagingen van de betrokken lidstaat, de beginselen van evenredigheid en gelijke behandeling, en de vraag of de relevante landspecifieke aanbevelingen zijn verwerkt in andere nationale plannen of op EU-niveau aangenomen documenten.

40. De plannen voor nationaal en regionaal partnerschap zullen worden opgesteld en uitgevoerd in overeenstemming met de beginselen van partnerschap en bestuur op verschillende niveaus, met inbegrip van nationale, regionale en lokale autoriteiten, en in overeenstemming met het institutionele, het wettelijke en het financiële kader van de lidstaten. Daartoe moet in de opzet van de plannen rekening worden gehouden met de samenwerking met regionale en andere autoriteiten, terwijl de rol van de regio's wordt gewaarborgd.

41. De plannen voor nationaal en regionaal partnerschap zullen in hoofdstukken worden onderverdeeld. De lidstaten kunnen nationale en sectorale, evenals regionale en territoriale hoofdstukken opnemen, of een combinatie daarvan, waardoor de betrokkenheid van meerdere belanghebbenden wordt gewaarborgd. Een lidstaat kan meerdere regionale en territoriale hoofdstukken opnemen. De plannen voor nationaal en regionaal partnerschap kunnen hoofdstukken over het GLB bevatten om bij te dragen tot de specifieke identiteit van het GLB.

42. In hun programmering zullen de lidstaten zorgen voor passende investeringen voor maatregelen in het kader van het cohesiebeleid in alle categorieën van regio's, rekening houdend met de huidige investeringsniveaus. Indien de toewijzing aan overgangsregio's en meer ontwikkelde regio's lager is dan 75 % van het huidige investeringsniveau, zullen de lidstaten een motivering op basis van objectieve criteria verstrekken.

43. De plannen zullen binnen vier maanden na indiening door de Commissie worden beoordeeld en vervolgens door de Raad worden goedgekeurd. Wijzigingen van de plannen, met uitzondering van kleine wijzigingen of correcties, zullen binnen twee maanden na indiening van het gewijzigde plan door de Commissie worden beoordeeld en vervolgens door de Raad worden goedgekeurd.

44. De lidstaten kunnen overeenkomstig hun institutionele en hun wettelijke kader beheersautoriteiten op regionaal niveau instellen om ervoor te zorgen dat de regionale autoriteiten rechtstreeks worden betrokken bij het beheer en de uitvoering van de plannen. Regionale beheersautoriteiten kunnen rechtstreeks contact hebben en overleggen met de Commissie. Wanneer een lidstaat meer dan één beheersautoriteit aanwijst, zal hij een of meer autoriteiten aanstellen die de coördinerende functie op zich nemen om een coherente uitvoering van het plan te waarborgen. De taken die bij de coördinerende functie horen, kunnen aan een of meer autoriteiten worden toevertrouwd, waarbij wordt gewaarborgd dat elke taak aan slechts één autoriteit wordt toevertrouwd. Voor zover mogelijk moeten de lidstaten, met het oog op continuïteit en kosteneffectiviteit, voortbouwen op bestaande governancestructuren en -instellingen.

45. De uitbetaling van betalingen zal worden gebaseerd op de verwezenlijking van de relevante mijlpalen en streefdoelen of relevante outputs. De audits worden uitgevoerd volgens het beginsel van single audit.

46. Een flexibiliteitsbedrag dat overeenkomt met 25 % van het bedrag dat in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap aan de lidstaten is toegewezen, zal als volgt voor programmering beschikbaar worden gesteld:

    i) 5 % om te voorzien in dringende en specifieke behoeften als respons op een crisissituatie vóór de tussentijdse evaluatie. Eventuele resterende bedragen zullen tijdens de tussentijdse evaluatie worden geprogrammeerd voor veranderende behoeften;

    ii) 15 % na de tussentijdse evaluatie om in te spelen op veranderende behoeften;

    iii) 5 % om te voorzien in dringende en specifieke behoeften als respons op een crisissituatie na de tussentijdse evaluatie vanaf 2031. Het resterende bedrag zal na juni 2033 beschikbaar zijn voor programmering in het kader van het plan.

    Voor het flexibiliteitsbedrag zal geen rekening worden gehouden met de financiële bijdrage aan het Interreg-plan en het minimumbedrag voor interventies in de vorm van GLB-inkomenssteun.

47. De lidstaten kunnen tot twee derde van het voor de tussentijdse evaluatie beschikbare bedrag gebruiken voor de financiering van GLB-interventies of maatregelen voor plattelandsgebieden vanaf 1 januari 2028.

48. In geval van een crisis kunnen de lidstaten verzoeken hun plannen voor nationaal en regionaal partnerschap te wijzigen om op de crisis te reageren. In hun verzoek tot wijziging moeten de lidstaten, waar mogelijk, aangeven op welke punten van hun plannen voor nationaal en regionaal partnerschap herprogrammering nodig is om de gevolgen van de crisis voor bestaande maatregelen aan te pakken.

Voor natuurrampen en gezondheidscrises die boven de drempelwaarden voor de actie "Solidariteit EU" uitkomen, kunnen de lidstaten ook om steun uit die actie van de EU-faciliteit verzoeken, afhankelijk van de beschikbaarheid van financiering. Elk bedrag dat uit de EU-faciliteit wordt ontvangen, moet ten minste worden aangevuld met een gelijkwaardig bedrag uit het flexibiliteitsbedrag voor crises van het plan, afhankelijk van de beschikbaarheid van financiering.

Voor natuurrampen en gezondheidscrises die onder de drempelwaarden voor de actie "Solidariteit EU" uitkomen, en voor alle andere crises, met inbegrip van crisisbetalingen aan landbouwers en crises op het gebied van binnenlandse zaken, kunnen de lidstaten hun flexibiliteitsbedrag programmeren om de gevolgen van de crisis aan te pakken. Voor de stabilisatie van de landbouwmarkten zal financiële steun worden verleend uit de actie "Collectief vangnet" van de EU-faciliteit. Voor crises op het gebied van binnenlandse zaken kunnen de lidstaten ook financiële steun ontvangen uit de actie op het gebied van binnenlandse zaken van de EU-faciliteit.

De lidstaten zullen slechts één verzoek tot wijziging van het plan indienen, met een samenvatting van de financieringsbehoeften uit alle bronnen, en de Commissie zal één financieringsbesluit met betrekking tot dit verzoek tot wijziging vaststellen.

49. Indien het fonds en het daarbij horende kader laat worden vastgesteld, moeten passende maatregelen worden genomen om inkomenssteun aan landbouwers vanaf en met inbegrip van het jaar 2028 te waarborgen.

Sociale en betaalbare huisvesting

50. De lidstaten zullen hun inspanningen met name richten op maatregelen ter bevordering van sociale en betaalbare huisvesting om uitsluiting van huisvesting te voorkomen en te verminderen, vooral in gebieden met een overspannen woningmarkt, onder meer via bijdragen aan het InvestEU-instrument van het Europees Fonds voor concurrentievermogen (EFC) of aan nationale stimuleringsbanken en -instellingen om nationale investeringen op te schalen. Om uitsluiting van huisvesting doeltreffend te voorkomen en te verminderen, met name in gebieden met een overspannen woningmarkt, zal een deel van de middelen in het kader van acties van de Unie van de EU-faciliteit worden gebruikt om een garantie te bieden in het kader van het nieuwe InvestEU-instrument van het EFC voor investeringen in sociale en betaalbare huisvesting, als aanvulling op de interventies in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap.

Sociaal Klimaatfonds

51. Sociale klimaatplannen in het kader van het Sociaal Klimaatfonds kunnen worden geïntegreerd als afzonderlijke hoofdstukken van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap vanaf 2028. De lidstaten kunnen bedragen van hun toewijzingen uit het Sociaal Klimaatfonds voor 2026 en 2027 overdragen naar hun plan voor nationaal en regionaal partnerschap.

Katalysator Europa

52. Een bedrag van 134 000 miljoen EUR aan steun in de vorm van leningen zal beschikbaar zijn voor de lidstaten om te worden uitgevoerd als onderdeel van hun plannen voor nationaal en regionaal partnerschap. Het verzoek om steun in de vorm van leningen zal worden gekoppeld aan aanvullende hervormingen, investeringen en andere interventies. De lidstaten zullen uiterlijk op 31 januari 2028 hun voorlopige voornemen kenbaar maken om een verzoek om steun in de vorm van leningen in te dienen.

53. De steun in de vorm van leningen zal worden verdeeld op basis van de beginselen van gelijke behandeling, solidariteit, evenredigheid en transparantie. Het aandeel van de steun in de vorm van leningen voor de drie grootste ontvangers zal niet meer bedragen dan 60 % van het totale voor steun beschikbare bedrag.

EU-faciliteit

54. Er zal een EU-faciliteit worden ingesteld om de flexibiliteit te vergroten en de EU-begroting in staat te stellen doeltreffender te reageren op onvoorziene crises, en om interventies ter aanvulling en versterking van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap te financieren. De EU-faciliteit, die in gedeeld, direct of indirect beheer wordt uitgevoerd, zal bestaan uit:

    i) 32 438 miljoen EUR voor acties van de Unie, onder meer voor een collectief vangnet om marktverstoringen op te vangen, de landbouwmarkten te stabiliseren en de gevolgen van natuurrampen voor landbouwers en vissers te verzachten, voor acties in verband met migratie, grensbeheer en interne veiligheid, voor acties op het gebied van milieu, natuur en klimaat, voor acties in het kader van Solidariteit EU bij natuurrampen en voor andere acties van de Unie. Ten minste 8 032 miljoen EUR zal worden besteed aan acties in het kader van Solidariteit EU, 3 920 miljoen EUR aan het collectief vangnet en 10 094 miljoen EUR aan acties op het gebied van binnenlandse zaken;

    ii) 2 660 miljoen EUR voor een buffer voor nieuwe uitdagingen, prioriteiten en crises.

55. Ongebruikte financiële middelen in verband met het collectief vangnet en met solidariteitsacties bij natuurrampen, zullen naar het volgende jaar worden overgedragen en kunnen tot 2034 worden gebruikt.

Begrotingsvastleggingen

56. De begrotingsvastleggingen (in lopende prijzen) van elk plan voor nationaal en regionaal partnerschap zullen als volgt in jaarlijkse tranches worden uitgevoerd:

    i) 15,8 % in 2028

    ii) 15,5 % in 2029

    iii) 15,1 % in 2030

    iv) 14,8 % in 2031

    v) 14,4 % in 2032

    vi) 12,8 % in 2033

    vii) 11,6 % in 2034.

Categorieën van regio's

57. Voor de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap worden de regio's van NUTS-niveau 2 als volgt ingedeeld op basis van de koopkrachtstandaarden (KKS) van elke regio, berekend aan de hand van gegevens van de EU voor de periode 2021-2023:

    i) de minder ontwikkelde regio's, met een bbp per hoofd van de bevolking van minder dan 75 % van het gemiddelde bbp per hoofd van de bevolking van de Europese Unie;

    ii) de overgangsregio's, met een bbp per hoofd van de bevolking tussen 75 % en 100 % van het gemiddelde bbp per hoofd van de bevolking van de Europese Unie;

    iii) de meer ontwikkelde regio's, met een bbp per hoofd van de bevolking van meer dan 100 % van het gemiddelde bbp per hoofd van de bevolking van de Europese Unie.

Steun in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid

58. In het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zal de EU-begroting inkomenssteun blijven verlenen aan landbouwers en duurzame landbouw en voedselproductie steunen, ter verwezenlijking van de doelstellingen van de Verdragen, onder meer door de landbouwgemeenschap een redelijke levensstandaard te bieden.

59. Om de prominente status van het gemeenschappelijk landbouwbeleid voor de Europese landbouwsector te blijven garanderen, zal de GLB-verordening een aantal bepalingen bevatten die specifiek zijn voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid. De GLB-verordening zal zorgen voor een sterk en geïntegreerd gemeenschappelijk landbouwbeleid in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap.

60. De geplande gemiddelde steun per hectare voor areaalgebonden inkomenssteun uit interventies in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zal, in lopende prijzen, niet minder dan 90 EUR en niet meer dan 240 EUR per lidstaat bedragen. Lidstaten met landbouwbedrijven waarvan de omvang gemiddeld minder dan drie hectare is, kunnen een gemiddelde steun per hectare van meer dan 240 EUR verstrekken.

61. Er kan een degressieve schaal voor de totale jaarlijkse areaalgebonden inkomenssteun worden ingevoerd overeenkomstig het volgende:

    i) voor het gedeelte areaalgebonden inkomenssteun tussen 100 000 en 125 000 EUR zal het jaarlijkse bedrag worden verlaagd met 15 %;

    ii) voor het gedeelte areaalgebonden inkomenssteun tussen 125 000 en 150 000 EUR zal het jaarlijkse bedrag worden verlaagd met 25 %;

    iii) voor het gedeelte areaalgebonden inkomenssteun van meer dan 150 000 EUR zal het jaarlijkse bedrag worden verlaagd met 50 %.

    De lidstaten kunnen onder 100 000 EUR extra tranches op een degressieve schaal toevoegen.

62. Voor grote begunstigden zal een plafonnering van de totale jaarlijkse areaalgebonden inkomenssteun worden ingevoerd vanaf 300 000 EUR.

63. Alvorens plafonnering en degressiviteit toe te passen, kunnen de lidstaten hogere areaalgebonden inkomenssteun voor jonge landbouwers (“extra steun voor jonge landbouwers”) uitsluiten.

64. Het bedrag dat voortvloeit uit degressiviteit en plafonnering in een lidstaat zal deel blijven uitmaken van het bedrag dat beschikbaar is voor het minimumbedrag voor interventies in de vorm van GLB-inkomenssteun van die lidstaat, met uitsluiting van steun voor sectorale interventies, waarop het medefinancieringspercentage van de Unie van 100 % van toepassing kan blijven.

Horizontale voorwaarden

65. Er zullen horizontale voorwaarden worden ingevoerd om de eerbiediging van de rechtsstaat en de naleving van het Handvest van de grondrechten te waarborgen, met volledige inachtneming van de beginselen van objectiviteit, non-discriminatie en gelijke behandeling van de lidstaten. De lidstaten zullen doeltreffende mechanismen invoeren en handhaven om ervoor te zorgen dat de door hun plannen ondersteunde maatregelen tijdens de uitvoering van het fonds in overeenstemming zijn met de relevante bepalingen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met de beginselen van de rechtsstaat. De Raad zal in voorkomend geval worden betrokken bij de uitvoering van de horizontale voorwaarden.

Toewijzingsmethode voor de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap

66. De financiële toewijzing aan de lidstaten in het kader van de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap zal worden bepaald aan de hand van een algemene verdeelsleutel en een verdeelsleutel voor binnenlandse zaken. Daaraan zal de bijdrage van de toewijzing uit het Sociaal Klimaatfonds voor de desbetreffende periode worden toegevoegd indien de lidstaten hun sociaal klimaatplan integreren in hun plan voor nationaal en regionaal partnerschap. De lidstaten kunnen op het moment van indiening van hun oorspronkelijke plan, of bij een verzoek tot wijziging van het plan, op vrijwillige basis verzoeken om maximaal 10 % van de middelen die voortvloeien uit de verdeelsleutel voor binnenlandse zaken opnieuw toe te wijzen aan maatregelen in het kader van de algemene verdeelsleutel, met uitsluiting van maatregelen die onder de minimumbedragen voor GLB-inkomenssteun en GVB-interventies vallen. Bij dat verzoek wordt een op objectieve criteria gebaseerde motivering gevoegd.

Algemene verdeelsleutel

67. De algemene verdeelsleutel zal voor elke lidstaat als volgt worden vastgesteld.

i) Het gemiddelde van het aandeel van de lidstaat in de totale EU-bevolking (2024) en het aandeel van de lidstaat in de totale EU-bevolking die met armoede of sociale uitsluiting wordt bedreigd in plattelandsgebieden (2024).

ii) Het gemiddelde zal worden vermenigvuldigd met de kwadratische waarde van het inverse relatieve bni per hoofd van de bevolking in elke lidstaat in vergelijking met het EU-gemiddelde, gemeten in KKS (2023), na opneming van de volgende aanpassingen.

a) Er wordt een regionale welvaartskloof berekend voor alle regio's van NUTS-niveau 3 die een bbp per hoofd van de bevolking, gemeten in KKS (2021-2023), van minder dan 75 % van het EU-gemiddelde hebben. Het verschil tussen het relatieve bbp per hoofd van de bevolking van de regio en het EU-gemiddelde van 75 % zal worden vermenigvuldigd met de bevolking van de regio (2022) en gedeeld door de totale bevolking van de lidstaat (2022).

b) Een welvaartskloof in de landbouw wordt berekend door rekening te houden met het verschil tussen de rechtstreekse betalingen, op het niveau van 2027, per potentieel subsidiabele hectare (2022) en de 90 % van het EU-gemiddelde voor elke lidstaat. Dit zal worden vermenigvuldigd met de potentieel subsidiabele hectaren in de lidstaat (2022) en worden uitgedrukt in verhouding tot de rechtstreekse betalingen, op het niveau van 2027, aan de lidstaat.

De algemene sleutel, zoals hierboven vastgesteld, zal worden genormaliseerd op 100 %. Een tot 100 % genormaliseerd plafond en vangnet zullen herhaald worden toegepast totdat het toewijzingsaandeel van geen enkele lidstaat lager is dan 80 % of hoger is dan 105 % van zijn toewijzingsaandeel voor 2021-2027 van relevante vooraf toegewezen middelen in gedeeld beheer.

Aanvullende toewijzingsbepalingen

68. Een aanvullend bedrag van 5 203 miljoen EUR zal ter beschikking worden gesteld van de lidstaten die in het MFK 2021-2027 steun uit het Cohesiefonds ontvangen, te verdelen overeenkomstig hun absolute afstand tussen hun toewijzingen voor 2028-2034 zoals berekend in het kader van de algemene verdeelsleutel en 94 % van hun toewijzingen voor 2021-2027, met een maximum van 1 500 miljoen EUR per lidstaat. Dit aanvullende bedrag zal worden bestemd voor de financiering van andere maatregelen dan die welke onder de minimumbedragen voor GLB-inkomenssteun en GVB-interventies vallen.

69. Een verder aanvullend bedrag van 1 771 miljoen EUR zal ter beschikking van de lidstaten worden gesteld voor interventies in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

70. Er zal financiering worden blijven verstrekt voor de in artikel 349 VWEU bedoelde ultraperifere gebieden en voor de noordelijke dunbevolkte gebieden die aan de criteria van artikel 2 van Protocol nr. 6 bij de Toetredingsakte van 1994 voldoen. Daartoe zal een extra speciale toewijzing met een steunintensiteit van 40 EUR per inwoner per jaar worden toegekend aan de lidstaten waarin de ultraperifere gebieden van NUTS-niveau 2 en de noordelijke dunbevolkte regio's van NUTS-niveau 2 zich bevinden. Die toewijzing zal onder de lidstaten worden verdeeld op een manier die in verhouding staat tot de totale bevolking van die gebieden en regio's.

Sleutel binnenlandse zaken

71. De verdeelsleutel voor binnenlandse zaken zal als volgt worden bepaald:

i) 45 % voor grensbeheer, met 90 % van het aandeel van de lidstaat in het totaal van de zeegrenzen en landbuitengrenzen van de EU met buurlanden op het Europese vasteland die geen EU-landen, Schengenlanden en EVA-landen zijn, en 10 % van het aandeel van de lidstaat in het totale aantal uniforme visa dat in de EU voor kort verblijf is aangevraagd (2024). Lidstaten met een rechtstreekse buitengrens met Rusland of Belarus zullen een factor 1,25 hebben voor die specifieke grenzen;

ii) 35 % voor migratie, integratie en asiel, op basis van het gemiddelde van:

– het aandeel van de lidstaat in het totale aantal asielzoekers in de Europese Unie (2022-2024);

– het aandeel van de lidstaat in het totale aantal positieve beslissingen in eerste aanleg over asielverzoeken in de Europese Unie (2022-2024);

– het aandeel van de lidstaat in het totale aantal begunstigden van tijdelijke bescherming in de Europese Unie uit niet-EU-landen (2022-2024); en

– het aandeel van de lidstaat in het totale aantal onderdanen van derde landen die zijn teruggekeerd na een bevel om te vertrekken (2022-2024).

iii) 20 % voor interne veiligheid, met normalisering van 40 % van het aandeel van de lidstaat in de EU-bevolking (2024), 45 % van het geïnverteerde bni per hoofd van de bevolking van de lidstaat, gemeten in KKS (2023), ten opzichte van het EU-gemiddelde, en 15 % van het aandeel van de lidstaat in de oppervlakte van het EU-grondgebied.

72. Een bedrag van maximaal 400 miljoen EUR voor de bijzondere doorreisregeling zal worden toegewezen in het kader van het plan van Litouwen voor geïntegreerd grensbeheer en voor het gemeenschappelijk visumbeleid.

Minimumbedrag voor minder ontwikkelde regio's in de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap

73. De lidstaten wijzen een minimumbedrag toe aan minder ontwikkelde regio's, dat wordt bepaald door de bevolking die in minder ontwikkelde regio's woont (2021-2023) als aandeel van de totale bevolking van de lidstaat (2021-2023) te vermenigvuldigen met de vooraf toegewezen middelen voor de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap, met uitsluiting van de minimumbedragen voor GLB-inkomenssteun en GVB-interventies.

    Een factor 1,16 zal worden toegepast indien het bni per hoofd van de bevolking van een lidstaat, gemeten in KKS (2021-2023), minder dan 75 % van het EU-gemiddelde bedraagt.

    Voor alle lidstaten zullen een plafond en een vangnet voor minder ontwikkelde regio's worden toegepast, waarbij het aan minder ontwikkelde regio's toegewezen bedrag niet minder zal bedragen dan 90 % of niet meer dan 112,5 % van de laatst vastgestelde toewijzingen (juni 2025) voor de periode 2021-2027 voor minder ontwikkelde regio's.

Minimumbedragen voor interventies in de vorm van GLB-inkomenssteun en GVB-interventies in de plannen

74. Het minimumbedrag voor interventies in de vorm van GLB-inkomenssteun per lidstaat zal worden gebaseerd op de toewijzingen voor het gemeenschappelijk landbouwbeleid in 2027. De minimumbedragen voor de GVB-interventies zullen worden gebaseerd op de toewijzingen in het kader van het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur voor de periode 2021-2027.

Toewijzingsmethode voor Interreg

75. Voor Interreg zal de toewijzing aan de lidstaten als volgt worden bepaald:

    i) 45,8 % op basis van de totale bevolking van alle grensregio's van NUTS-niveau 3 en van andere regio's van NUTS-niveau 3 waarvan ten minste de helft van de regionale bevolking binnen 25 kilometer van de grenzen woont (2021);

    ii) 30,5 % op basis van de bevolking die binnen 25 kilometer van de grenzen woont (2021);

    iii) 20 % op basis van de totale bevolking (2022-2024);

    iv) 3,7 % op basis van de bevolking van de ultraperifere gebieden (2022-2024).

76. Het aandeel van de grensoverschrijdende samenwerking komt overeen met de som van de weging van de criteria i) en ii). Het aandeel van de transnationale samenwerking komt overeen met de weging van criterium iii). Het aandeel van de samenwerking tussen ultraperifere gebieden komt overeen met de weging van criterium iv).

Voorfinanciering en medefinanciering

77. De Commissie zal voorfinanciering verstrekken op basis van de steun die is toegewezen aan de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap. De voorfinanciering zal als volgt worden betaald.

    i) 2028: 4 %. Indien de uitvoeringsbesluiten niet uiterlijk op 30 november 2028 door de Raad worden vastgesteld, wordt deze voorfinanciering opgeteld bij het bedrag voor 2029 en 2030.

    ii) 2029: 3 %.

    iii) 2030: 3 %.

    Voor ultraperifere gebieden en Interreg zal de voorfinanciering als volgt worden betaald:

    i) 2028: 4 %,

    ii) 2029: 4 %,

    iii) 2030: 4 %,

    of volledig in het jaar van goedkeuring van het hoofdstuk over het Interreg-plan.

78. Het medefinancieringspercentage van de Unie voor de plannen voor nationaal en regionaal partnerschap zal niet meer bedragen dan:

i) 85 % voor minder ontwikkelde regio's en ultraperifere gebieden,

ii) 60 % voor de overgangsregio's,

iii) 40 % voor de meer ontwikkelde regio's.

Indien het niet mogelijk is het aandeel van de uitvoering in een bepaalde regiocategorie te bepalen, zal het medefinancieringspercentage van de Unie worden berekend aan de hand van het voor de bevolking gewogen gemiddelde van de toepasselijke bijdragepercentages van de regio.

Lidstaten die bestaan uit één enkele regio die ten opzichte van het MFK 2021-2027 van categorie is veranderd van overgangsregio naar meer ontwikkelde regio, kunnen ervoor kiezen een medefinancieringspercentage van de Unie van 60 % toe te passen.

79. Het medefinancieringspercentage van de Unie voor Interreg zal niet meer bedragen dan 80 %. Voor de ultraperifere gebieden en de grensoverschrijdende samenwerking aan de buitengrenzen zal het medefinancieringspercentage niet meer bedragen dan 85 %.

80. Voor interventies in verband met het gemeenschappelijk landbouwbeleid zal het medefinancieringspercentage van de Unie niet meer bedragen dan het volgende.

i) 100 % voor de volgende maatregelen: degressieve areaalgebonden inkomenssteun, gekoppelde inkomenssteun, gewasspecifieke betaling voor katoen en steun voor kleine landbouwers. Deze interventies mogen enkel worden gefinancierd uit het minimumbedrag voor interventies in de vorm van GLB-inkomenssteun, dat gelijk is aan maximaal twee derde van het voor de tussentijdse evaluatie beschikbare bedrag wanneer het wordt aangewend om GLB-interventies te financieren.

ii) 100 % voor de specifieke voorzieningsregelingen en de maatregelen ten gunste van lokale landbouwproducten in de ultraperifere gebieden, te financieren door de betrokken lidstaat uit zijn financiële toewijzing die voortvloeit uit de algemene verdeelsleutel.

iii) 85 % voor andere interventies in ultraperifere gebieden.

iv) 70 % voor andere maatregelen voor landbouw die gefinancierd worden binnen het minimumbedrag voor interventies in de vorm van GLB-inkomenssteun.

v) 70 % voor interventies in het kader van de EU-schoolregeling.

vi) 70 % voor sectoren die onder de gemeenschappelijke marktordening vallen.

Voor interventies in het kader van het GLB die verband houden met Leader, steun voor kennisdeling, territoriale en lokale samenwerking, crisisbetalingen aan landbouwers en interventies op de kleinere eilanden in de Egeïsche Zee, alsook financiering van buiten het minimumbedrag voor interventies in de vorm van GLB-inkomenssteun, kunnen de lidstaten GLB-medefinancieringspercentages of standaardmedefinancieringspercentages van de Unie toepassen.

81. Voor interventies in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zal het maximale steunpercentage bedragen:

i) 75 % voor investeringen voor landbouwers en bosbezitters, behalve voor investeringen gericht op jonge landbouwers, waarvoor het 85 % zal bedragen, en voor niet-productieve groene investeringen, waarvoor het 100 % zal bedragen;

ii) 75 % voor sectorale interventies, met de mogelijkheid voor de lidstaten om dit percentage te verhogen tot:

– maximaal 95 % voor interventies in verband met generatievernieuwing, onderzoek en innovatie, risicobeheer of milieu en klimaat, en voor producentenorganisaties die voor het eerst operationele programma's uitvoeren;

– 100 % voor interventies ter compensatie van producenten voor inkomstenverlies of voor interventies met betrekking tot uit de markt genomen producten voor gratis verdeling die niet meer bedragen dan 5 % van het volume van de door een producentenorganisatie in de handel gebrachte productie;

iii) 70 % voor risicobeheersinstrumenten.

82. Voor interventies in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid zal het maximale steunpercentage tot 100 % bedragen, met mogelijke gedifferentieerde percentages voor specifieke categorieën interventies.

83. Voor interventies in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid zal de medefinanciering van de Unie ter compensatie van extra kosten in de ultraperifere gebieden 100 % bedragen.

84. Voor interventies op het gebied van binnenlandse zaken in verband met hervestiging en toelating op humanitaire gronden, overbrenging van verzoekers om internationale bescherming, operationele kosten gedekt door Etias-inkomsten, kosten in verband met de bijzondere doorreisregeling, en financiële bijdragen uit de jaarlijkse solidariteitspool, zal de medefinanciering door de Unie 100 % bedragen. Voor andere interventies op het gebied van binnenlandse zaken zal het basisscenario voor medefinanciering door de Unie niet meer bedragen dan 75 %.

Vrijmakingsregels

85. Met uitzondering van sommige interventies in het kader van het gemeenschappelijk landbouwbeleid zal de Commissie automatisch elk deel vrijmaken van een begrotingsvastlegging voor een plan voor nationaal en regionaal partnerschap en het Interreg-planhoofdstuk dat niet is gebruikt voor voorfinanciering of waarvoor uiterlijk op 31 december van het tweede jaar volgend op dat van de begrotingsvastlegging geen betalingsaanvraag is ingediend.

86. Vrijmakingen die het gevolg zijn van niet-naleving van de horizontale voorwaarden van het Handvest en de rechtsstaat gedurende één jaar, kunnen door de begrotingsautoriteit opnieuw ter beschikking worden gesteld voor gebruik in het kader van andere EU-instrumenten of -programma's die in direct of indirect beheer worden uitgevoerd, met name die ter ondersteuning van de democratie, het maatschappelijk middenveld, de waarden van de Unie of de bestrijding van corruptie in Europa.

Steun voor de Turks-Cypriotische gemeenschap

87. Onder deze rubriek zal ook steun aan de Turks-Cypriotische gemeenschap worden gefinancierd. De indicatieve financiële toewijzing voor het programma zal 389 miljoen EUR bedragen.

Steun voor het Peace Plus-programma

88. In totaal 150 miljoen EUR zal worden toegewezen aan het Peace Plus-programma ter bevordering van vrede en verzoening en de voortzetting van de grensoverschrijdende Noord-Zuidsamenwerking.

Terugbetaling van NextGenerationEU

89. De terugbetaling van op de kapitaalmarkten geleende middelen om de gevolgen van de COVID19-crisis aan te pakken (NGEU), bestaande uit de betaling van de hoofdsom, rentebetalingen en daarmee samenhangende kosten, zal onder deze rubriek worden gefinancierd. De terugbetaling zal in 2028 van start gaan om te waarborgen dat de verplichtingen tot en met 31 december 2058 gestaag en voorspelbaar zullen verminderen. Het totale bedrag voor 2028-2034 zal 140 411 miljoen EUR bedragen en uitsluitend worden gebruikt ter dekking van terugbetalingen, rentebetalingen en daarmee samenhangende kosten. Kostenoverschrijdingen of besparingen op rentebetalingen en daarmee samenhangende kosten zullen het bedrag voor de betaling van de hoofdsom respectievelijk verlagen of verhogen, waardoor een vast jaarlijks bedrag voor NGEU-financiering wordt gewaarborgd.

Europees Grens- en kustwachtagentschap

90. Ter ondersteuning van de gedeelde verantwoordelijkheid om de buitengrenzen te beveiligen en tegelijkertijd het vrije verkeer van personen binnen de Europese Unie te waarborgen, zullen de acties op het gebied van binnenlandse zaken worden aangevuld met de acties die worden uitgevoerd door een versterkt Europees Grens- en kustwachtagentschap (Frontex), met een toewijzing van 6 991 miljoen EUR.

III. RUBRIEK 2 – CONCURRENTIEVERMOGEN, WELVAART EN VEILIGHEID

91. Concurrentievermogen, welvaart en veiligheid houden verband met EU-prioriteiten en maatregelen die een aanzienlijke toegevoegde waarde hebben voor alle lidstaten in de hele Europese Unie. De initiatieven onder deze rubriek moeten bijdragen tot het versterken van het Europese concurrentievermogen inzake technologieën, met inbegrip van technologieën voor tweeërlei gebruik, en in strategische sectoren, het ondersteunen van gezamenlijk onderzoek en het opschalen van innovatie, uitrol van industrie en infrastructuur en productie, ter ondersteuning van projecten en bedrijven, waaronder kleine en middelgrote ondernemingen (mkb/kmo's), alsook tot het aantrekken van particuliere, institutionele en nationale investeringen. Voorts zal deze rubriek bijdragen tot civiele bescherming en paraatheid en respons inzake noodsituaties op gezondheidsgebied, tot de ondersteuning en financiering van vaardigheden, onderwijs, solidariteit, cultuur, media, democratie en Europese waarden, en tot de ondersteuning van de werking van de eengemaakte markt.

92. Het niveau van de vastleggingen voor deze rubriek bedraagt maximaal 437 683 miljoen EUR:

RUBRIEK 2 – CONCURRENTIEVERMOGEN, WELVAART EN VEILIGHEID (in miljoen euro - prijzen van 2025)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Europees Fonds voor concurrentievermogen

93. Er zal een Europees Fonds voor concurrentievermogen worden opgezet om het Europese concurrentievermogen te versterken, met name in strategische sectoren en technologieën tijdens het investeringstraject, op basis van open, concurrerende en eerlijke toekenningsprocedures. Met een toezegging om excellentie centraal te stellen, zal het EFC gelijke kansen op toegang tot financiering waarborgen, de bedrijfsontwikkeling verbeteren en de samenwerking en capaciteitsopbouw versterken om het innovatiepotentieel in de hele Europese Unie te ontsluiten. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan kleine en middelgrote ondernemingen (mkb/kmo's) en kleine midcapondernemingen in alle lidstaten.

94. In de huidige geopolitieke context zal binnen het EFC bijzondere aandacht worden besteed aan strategische initiatieven en projecten met Europese meerwaarde, zoals GOVSATCOM, IRIS^2, Galileo, Copernicus en overheidsdiensten voor aardobservatie, alsook aan verdere investeringen in artificiële intelligentie, kwantumtechnologieën en andere kritieke en opkomende technologieën. Dit moet bijdragen tot de versterking van het technologische leiderschap, de industriële capaciteit en de strategische autonomie van de Europese Unie, en tegelijkertijd de ontwikkeling en uitrol van geavanceerde technologieën en innovatie ondersteunen, zodat de Europese Unie concurrerend en veerkrachtig blijft.

95. De indicatieve financiële toewijzing voor de uitvoering van het EFC voor de periode 2028-2034 zal 160 963 miljoen EUR bedragen. De financiële toewijzing zal indicatief als volgt worden toegewezen:

i) 7 567 miljoen EUR voor algemene doelstellingen

ii) 20 184 miljoen EUR voor de schone transitie en industriële decarbonisatie

iii) 15 703 miljoen EUR voor gezondheid, biotechnologie, landbouw en bio-economie

iv) 39 654 miljoen EUR voor digitaal leiderschap

v) 77 855 miljoen EUR voor veerkracht en veiligheid, defensie-industrie en ruimtevaart.

96. Samen zullen het EFC, Horizon Europa en het Innovatiefonds, die een pakket vormen van ruim 380 000 miljoen EUR in lopende prijzen, tijdens het hele investeringstraject coherente steun verlenen voor het concurrentievermogen van de Europese Unie. Het EFC kan belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (IPCEI's) ondersteunen, op voorwaarde van nationale medefinanciering, alsook vervolgprojecten op basis van de resultaten van IPCEI's, op voorwaarde van aanzienlijke particuliere investeringen.

97. Een InvestEU-instrument van het EFC zal dienen als horizontaal uitvoeringsinstrument voor interne beleidsmaatregelen van de EU om marktfalen of suboptimale investeringssituaties aan te pakken via begrotingsgaranties en financieringsinstrumenten. Het InvestEU-instrument van het EFC zal door partners worden uitgevoerd in een open architectuur, waarbij gebruik wordt gemaakt van de deskundigheid van alle uitvoerende partners, met inbegrip van nationale stimuleringsbanken, met inachtneming van de bijzondere rol van de Europese Investeringsbank Groep (EIB-groep), waarbij ten minste 50 % van de minimale EU-garantie in het kader van het EU-compartiment zal worden toegekend aan de EIB-groep en ten minste 25 % zal worden toegekend aan andere uitvoerende partners. Het InvestEU-instrument van het EFC kan steun verlenen in het kader van andere EU-programma's overeenkomstig de in die programma's vastgelegde doelstellingen. Het maximumbedrag van de begrotingsgarantie in het kader van het EU-compartiment van het InvestEU-instrument van het EFC zal 75 000 miljoen EUR (in lopende prijzen) bedragen.

98. Het minimumbedrag van de EU-steun uit het EFC die via het InvestEU-instrument van het EFC wordt verleend, zal 14 790 miljoen EUR (in lopende prijzen) bedragen. De bijdragen uit de beleidsterreinen die zullen worden gebruikt om het minimumbedrag van de EU-steun uit het EFC, uitgevoerd via het InvestEU-instrument van het EFC, te verhogen, zullen ten minste 5 % van de gecombineerde toewijzingen voor die beleidsterreinen bedragen.

99. Vanaf 1 januari 2028 zullen ontvangsten, terugbetalingen en terugvorderingen van financieringsinstrumenten die uit het EFC en de voorgangers van het InvestEU-instrument van het EFC worden gefinancierd, en overschotten van begrotingsgaranties die in het kader van intern beleid tot eind 2027 zijn vastgesteld, worden gebruikt om EU-steun te verlenen in het kader van het InvestEU-instrument van het EFC.

100. Het is van essentieel belang dat Europese financiering bijdraagt tot de invoering van in de Europese Unie ontwikkelde strategische technologieën. In dit verband kunnen in de toekenningsprocedures subsidiabiliteitsvoorwaarden worden vastgelegd om het concurrentievermogen van de Europese Unie te waarborgen, waaronder de bescherming van de economische belangen en de autonomie van de Europese Unie, indien nodig en passend door middel van preferentiële voorwaarden zoals beperkingen of stimulansen voor EU-entiteiten, waarbij de verstoring van de eengemaakte markt wordt beperkt.

De EFC-steun voor het beleid inzake de defensie-industrie zal openstaan voor deelname van leden van de Europese Vrijhandelsassociatie die lid zijn van de Europese Economische Ruimte, Oekraïne, het VK en Canada. Daarnaast kunnen derde landen waarmee de Europese Unie een veiligheids- en defensiepartnerschap aangaat dat betrekking heeft op de deelname aan de EFC-steun voor het beleid inzake defensie-industrie, ook deelnemen onder specifieke voorwaarden, met inbegrip van een billijk evenwicht tussen bijdragen en voordelen, en op voorwaarde dat dergelijke landen niet handelen in strijd met de veiligheids- en defensiebelangen van de Europese Unie en haar lidstaten, zoals vastgelegd in een afzonderlijke overeenkomst in overeenstemming met de procedures uit hoofde van artikel 218 VWEU.

101. In uitzonderlijke en naar behoren gemotiveerde gevallen voorziet het EFC in de mogelijkheid van versnelde steun voor projecten van dwingend openbaar belang of met een hoge urgentie, die anders niet doeltreffend zouden kunnen worden uitgevoerd volgens de normale regels en die daarom tijdens de toekenningsprocedure of tijdens de uitvoering van de ondersteunde activiteiten zullen kunnen gebruikmaken van bepaalde aanvullingen, uitzonderingen en afwijkingen van het toepasselijke recht.

102. Het EFC zal een sterke Europese technologische en industriële defensiebasis ondersteunen om ervoor te zorgen dat de Europese Unie kan reageren op nieuwe veiligheidsuitdagingen, onder meer door de technologische en industriële defensiebasis van Oekraïne te ondersteunen.

Horizon Europa

103. Horizon Europa staat in nauw verband met het EFC: het geeft onderzoek en innovatie een centrale plaats in de economische en investeringsstrategie van de Europese Unie. Steun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie in alle pijlers van Horizon Europa zal gebaseerd zijn op excellentie. Tegelijkertijd moeten de participatie- en de innovatiekloof verder worden aangepakt. Daartoe zal Horizon Europa, geleid door het beginsel van excellentie, onderzoeks- en innovatiecapaciteit in verbredings- en transitielanden versterken via pijler IV (Europese Onderzoeksruimte).

104. Vanaf 2030 zullen maatregelen voor capaciteitsopbouw beperkt zijn tot de verbredings- en transitielanden die hun nominale uitgaven voor overheidsinvesteringen in onderzoek en ontwikkeling, met inbegrip van overheidsinvesteringen in onderzoek en ontwikkeling op het gebied van veiligheid en defensie, hebben verhoogd in het laatst bekende jaar ten opzichte van het jaar daarvoor.

105. Transitielanden zullen ook toegang hebben tot maatregelen voor capaciteitsopbouw in pijler IV, met andere modaliteiten in vergelijking met verbredingslanden, zoals lagere EU-financieringspercentages.

106. De indicatieve financiële toewijzing voor Horizon Europa voor de periode 2028-2034 zal 140 000 miljoen EUR bedragen, waarvan:

    i) 35 263 miljoen EUR voor wetenschap op topniveau;

    ii) 60 700 miljoen EUR voor concurrentievermogen en samenleving;

    iii) 31 028 miljoen EUR voor innovatie;

    iv) 13 009 miljoen EUR voor de Europese Onderzoeksruimte, waarvan 4 310 miljoen EUR voor het verbreden van de participatie.

Financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen (Connecting Europe Facility)

107. De Connecting Europe Facility heeft tot doel de investeringen op het gebied van trans-Europese vervoers- en energienetwerken te versnellen, ook voor militaire mobiliteit, door financiering uit zowel de publieke als de particuliere sector aan te trekken en grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van energie, en dan vooral hernieuwbare energie, te vergemakkelijken. Investeringen in militaire mobiliteit zullen gericht zijn op de vier prioritaire militairemobiliteitscorridors van de EU, onder meer langs de militairemobiliteitscorridors van de EU die van cruciaal belang zijn in regio's aan de oostelijke buitengrenzen en in het Zwarte Zeegebied.

108. De indicatieve financiële toewijzing voor de uitvoering van de Connecting Europe Facility voor de periode 2028-2034 zal 61 859 miljoen EUR bedragen, waarvan:

    i) 40 610 miljoen EUR voor vervoer en militaire mobiliteit, waarvan 13 961 miljoen EUR voor militaire mobiliteit;

    ii) 21 249 miljoen EUR voor energie.

109. De maximale medefinanciering door de Unie moet als volgt zijn:

    i) 50 % voor de studies die nodig zijn om de uitvoering van het project voor te bereiden;

    ii) 50 % voor werkzaamheden in verband met de vervoerssector; dit zal worden verhoogd tot 75 % voor lidstaten met een bni per hoofd van de bevolking van minder dan 90 % van het EU-gemiddelde;

    iii) 50 % voor werkzaamheden in verband met de energiesector;

    iv) 75 % voor acties in de energiesector die bijdragen tot de ontwikkeling van projecten van gemeenschappelijk belang, met inbegrip van projecten die gericht zijn op het beëindigen van energie-isolement en het wegwerken van knelpunten in de interconnectie, het bevorderen van energie-efficiëntie en de bescherming en veerkracht van energie-infrastructuur, en het waarborgen van de voorzieningszekerheid, onder meer door opslag;

    v) 60 % voor werkzaamheden in de sectoren vervoer en energie in ultraperifere gebieden.

Civiele bescherming en paraatheid en respons inzake noodsituaties op gezondheidsgebied

110. Het nieuwe Uniemechanisme voor civiele bescherming en de steun van de Unie voor paraatheid en respons inzake noodsituaties op gezondheidsgebied zullen ondersteuning bieden voor de preventie van en de voorbereiding en de respons op alle soorten natuurrampen en door de mens veroorzaakte rampen, met inbegrip van grensoverschrijdende bedreigingen voor de gezondheid, die zich binnen of buiten de Europese Unie kunnen voordoen. De indicatieve financiële toewijzing voor het programma zal 6 148 miljoen EUR bedragen.

Onderwijs, cultuur, democratie en Europese waarden

111. Erasmus+ zal onderwijs en opleiding van hoge kwaliteit ondersteunen en jongeren, leerlingen, studenten en leerkrachten leer- en mobiliteitsmogelijkheden bieden. Erasmus+ zal ook de deelname van jongeren aan solidariteitsactiviteiten en samenwerking op het gebied van sport ondersteunen. De indicatieve financiële toewijzing voor het programma zal 34 713 miljoen EUR bedragen, met indicatieve toewijzingen voor respectievelijk onderwijs en opleiding, voor jeugd en voor sport.

112. AgoraEU zal de steun voor democratie, cultuur, media en het maatschappelijk middenveld bundelen. De indicatieve financiële toewijzing voor het programma zal 5 324 miljoen EUR bedragen, met indicatieve toewijzingen voor respectievelijk cultuur, voor media en voor democratie, burgers, gelijkheid, rechten en waarden.

Euratom-onderzoek en nucleaire veiligheid

113. Deze rubriek zal het onderzoeks- en opleidingsprogramma van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie blijven ondersteunen met een indicatieve financiële toewijzing van 7 786 miljoen EUR, waarvan 4 941 miljoen EUR zal bijdragen aan het ITER-project.

114. Het instrument voor samenwerking op het gebied van nucleaire veiligheid en ontmanteling zal beschikken over een indicatieve financiële toewijzing van 818 miljoen EUR. De steun voor de ontmanteling van de kerncentrale van Ignalina in Litouwen zal worden voortgezet met een indicatieve financiële toewijzing van 604 miljoen EUR en met een maximaal medefinancieringspercentage van de Unie van 86 %.

Overige programma's

115. Onder deze rubriek zal ook financiering worden verstrekt voor het programma Justitie met een indicatieve financiële toewijzing van 496 miljoen EUR, het Pericles V-programma met een indicatieve financiële toewijzing van 7 miljoen EUR en een programma voor de eengemaakte markt en douane, dat betrekking heeft op de werking van de eengemaakte markt, de douane-unie, belastingen en fraudebestrijding, met een indicatieve financiële toewijzing van 4 431 miljoen EUR.

IV. RUBRIEK 3 – EUROPA IN DE WERELD

116. Deze rubriek financiert het externe optreden van de Europese Unie, met name internationale partnerschappen, met inbegrip van ontwikkelingssamenwerking, humanitaire hulp en bijstand aan kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten die zich voorbereiden op toetreding tot de Europese Unie. De financiering van het externe optreden zal eenvoudiger, gerichter en flexibeler zijn, terwijl de voorspelbaarheid van de EU-steun behouden blijft. Met de middelen zullen de waarden en strategische belangen van de Unie worden gehandhaafd en bevorderd en zal tegelijkertijd worden ingezet op wederzijds voordelige partnerschappen. De financiering zal zorgen voor een correcte uitvoering van de internationale verbintenissen van de Europese Unie, met inbegrip van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen en de Overeenkomst van Parijs. Ook de externe dimensie van migratie en de onverminderde voortzetting van de steun voor Oekraïne zullen hiermee worden gewaarborgd.

117. Het niveau van de vastleggingen voor deze rubriek bedraagt maximaal 150 138 miljoen EUR:

RUBRIEK 3 – EUROPA IN DE WERELD (in miljoen euro - prijzen van 2025)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

Instrument “Europa in de wereld”

118. Het instrument “Europa in de wereld” zal een breed scala aan EU-beleidsmaatregelen ondersteunen, waaronder steun voor kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaten bij hun voorbereiding op toekomstig lidmaatschap van de Europese Unie, acties in verband met nabuurschapsbeleid, internationale partnerschappen met inbegrip van ontwikkelingssamenwerking, humanitaire hulp, steun voor Oekraïne en de externe aspecten van ander EU-beleid. Het instrument “Europa in de wereld” zal de Europese Unie in staat stellen om, in samenwerking met de lidstaten, irreguliere migratie en gedwongen ontheemding te benaderen op een alomvattende wijze die coherent is met de totaalaanpak van migratie en een aanvulling vormt op de interne dimensie van het migratiebeleid van de EU. De steun in het kader van het instrument zal worden bevorderd door middel van een breed scala aan instrumenten, waarbij wordt gezorgd voor synergieën met het EFC en samenhang met de uitvoering van de Global Gateway-strategie.

119. Het instrument “Europa in de wereld” zal voornamelijk worden uitgevoerd door middel van geografische programmeerbare acties, waar nodig aangevuld met niet-programmeerbare acties. De programmeerbare acties zullen ten minste 70 % van de uitgaven in het kader van het instrument uitmaken. De niet-programmeerbare acties zullen omvatten: humanitaire hulpacties in overeenstemming met de verordening betreffende humanitaire hulp, macrofinanciële bijstand, acties die inspelen op behoeften op het gebied van crisis, vrede en buitenlands beleid, veerkracht en concurrentievermogen.

120. Het instrument “Europa in de wereld” zal beschikken over een indicatieve financiële toewijzing van 142 183 miljoen EUR. De financiële toewijzing zal indicatief als volgt worden toegewezen:

i) 30 927 miljoen EUR voor de pijler Uitbreiding en Europa

ii) 30 754 miljoen EUR voor de pijler Midden-Oosten, Noord-Afrika en de Golf

iii) 43 360 miljoen EUR voor de pijler Sub-Sahara-Afrika

iv) 12 213 miljoen EUR voor de pijler Azië en Stille Oceaan

v) 6 549 miljoen EUR voor de pijler Noord-, Midden- en Zuid-Amerika en Caribisch gebied

vi) 8 446 miljoen EUR voor de pijler Wereld

vii) 9 934 miljoen EUR voor een buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten.

Ten minste 90 % van de uitgaven in het kader van het instrument zal voldoen aan de criteria voor officiële ontwikkelingshulp, met inbegrip van duurzame en gerichte steun voor de minst ontwikkelde landen. Uitgaven voor steun voor Oekraïne moeten van dit streefcijfer worden uitgesloten.

Van de totale indicatieve financiële toewijzing van het instrument moet een indicatief bedrag van 25 000 miljoen EUR (in lopende prijzen) worden bestemd voor humanitaire hulp.

Van de totale indicatieve financiële toewijzing van het instrument moet een indicatieve 10 % worden besteed aan acties ter ondersteuning van de externe dimensie van migratie, met inbegrip van de onderliggende oorzaken van migratie.

121. De Raad zal een centrale rol spelen bij de planning en uitvoering van het instrument, onder meer door vooraf strategische en politieke sturing te geven, toezicht te houden op het vrijmaken van bijstand voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten, en de uitvoering en prestaties te monitoren.

122. Het instrument moet het mogelijk maken steun te verlenen tot een maximumbedrag van 80 000 miljoen EUR (in lopende prijzen) in de vorm van begrotingsgaranties, Euratom-leningen, leningen in de vorm van macrofinanciële bijstand en beleidsgebaseerde leningen, met name aan partnerlanden die prestatiegebaseerde plannen uitvoeren. Beleidsgebaseerde leningen zullen beschikbaar worden gesteld door middel van uitvoeringshandelingen. Een indicatief bedrag van 15 270 miljoen EUR (in lopende prijzen) zal worden toegewezen aan de EIB.

123. Ongebruikte vastleggings- en betalingskredieten in het kader van dit instrument zullen automatisch worden overgedragen naar het volgende begrotingsjaar.

124. Elk onderdeel van een vastlegging in de begroting voor een actie die op 31 december van het vijfde jaar volgend op de vastlegging niet is gebruikt voor voorfinanciering of tussentijdse betalingen, of waarvoor geen gecertificeerde uitgavenstaat of betalingsverzoek is ingediend, zal worden vrijgemaakt.

Steun voor Oekraïne

125. De Europese Unie zal Oekraïne financiële steun blijven verlenen voor zijn toetredingsproces en wederopbouw op langere termijn. Voor de periode 2028-2034 zal tot 88 869 miljoen EUR uit een reserve voor Oekraïne worden verstrekt in de vorm van:

    i) voorziening van begrotingsgaranties en andere steun dan leningen, gefinancierd uit een reserve voor Oekraïne boven de MFK-maxima, met een jaarlijks maximum van 13 500 miljoen EUR;

    ii) steun in de vorm van leningen gegarandeerd door de marge.

    De Europese Unie kan Oekraïne steun verlenen in de vorm van een begrotingsgarantie van maximaal 42 658 miljoen EUR. Een indicatief minimumbedrag van 12 000 miljoen EUR zal worden toegewezen aan de EIB.

126. Naast deze nieuwe steun aan Oekraïne voor de periode 2028-2034 kan de Europese Unie een subsidie voor financieringskosten boven de MFK-maxima verstrekken.

127. Aanvullende financiering voor Oekraïne kan worden geprioriteerd uit de pijler Uitbreiding en Europa en de pijler Wereld en uit de buffer voor nieuwe uitdagingen en prioriteiten voor steun in de vorm van humanitaire bijstand en andere gerichte activiteiten, waarbij de voorspelbaarheid van de steun voor andere partners behouden moet blijven.

128. De Raad zal nauw betrokken blijven bij het beheer van de steun aan Oekraïne.

Extern optreden buiten het instrument "Europa in de wereld"

129. Onder deze rubriek zal ook financiering worden verstrekt voor indicatieve financiële toewijzingen van 2 864 miljoen EUR voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid, 1 069 miljoen EUR voor partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij en regionale organisaties voor visserijbeheer, en 887 miljoen EUR voor de landen en gebieden overzee, met inbegrip van Groenland.

Europese Vredesfaciliteit

130. De Europese Vredesfaciliteit zal blijven functioneren als een instrument buiten de begroting om acties op het gebied van veiligheid en defensie voor de periode 2028-2034 te financieren. Het financiële maximum voor de faciliteit zal 27 104 miljoen EUR bedragen en zal worden gefinancierd via bijdragen van de lidstaten op basis van een bni-verdeelsleutel.

V. RUBRIEK 4 – ADMINISTRATIE

131. Een uitermate professioneel Europees openbaar bestuur, samengesteld op een zo breed mogelijke geografische basis, is van essentieel belang om de Europese Unie te helpen haar prioriteiten te verwezenlijken en beleidsmaatregelen en programma's van gemeenschappelijk Europees belang uit te voeren. Tegelijkertijd moeten de vereenvoudigingsinspanningen op alle beleidsterreinen, onder meer via omnibuspakketten en het stroomlijnen van de MFK-structuur, alsook de invoering van nieuwe technologieën, waaronder artificiële intelligentie, resulteren in minder administratieve lasten en in overeenkomstige besparingen. Door de evoluerende prioriteiten veranderen ook de eisen die aan het Europees openbaar bestuur worden gesteld, en dus blijft het van cruciaal belang om de flexibiliteit, efficiëntie, transparantie en effectiviteit ervan voortdurend te verbeteren.

132. De vastleggingskredieten voor deze rubriek, goed voor 96 407 miljoen EUR, die bestaat uit administratieve uitgaven van de instellingen en Europese scholen en pensioenen, zullen maximaal bedragen:

RUBRIEK 4 – ADMINISTRATIE (in miljoen euro - prijzen van 2025)						
2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
X	X	X	X	X	X	X

133. De maxima van deze rubriek zullen zodanig worden bepaald dat te grote marges worden voorkomen en dat, gelet op de herprioritering en de efficiëntiewinsten die zullen moeten worden gerealiseerd, rekening wordt gehouden met een op het huidige niveau gestabiliseerd aantal personeelsleden voor alle instellingen, met verwachte salarisaanpassingen, loopbaanontwikkeling en pensioenkosten, en andere geldige aannames. De in het maximumbedrag van rubriek 4 opgenomen uitgaven voor pensioenen zullen worden berekend exclusief de personeelsbijdragen aan de desbetreffende regeling.

134. Het beginsel van begrotingsdiscipline moet op alle instellingen van toepassing zijn, teneinde de administratieve uitgaven verder te monitoren en te beheren. Alle instellingen, organen en instanties van de EU wordt verzocht hun administratieve uitgaven regelmatig te evalueren om het beheer van veranderende behoeften te ondersteunen. Zij zullen, rekening houdend met hun omvang, allemaal op evenwichtige wijze bijdragen tot efficiëntiewinsten, onder meer middels het optimaliseren van personele middelen door op kerngebieden te focussen en minder prioritaire taken stop te zetten. Verdieping van de interinstitutionele samenwerking biedt een kans om de doeltreffende werking van de Europese Unie te versterken en tegelijkertijd schaalvoordelen en besparingen te verwezenlijken. In dit verband zullen het Europees Parlement, de Raad en de Commissie samenwerken om synergieën tot stand te brengen, en worden zij verzocht initiatieven voor te stellen om de interinstitutionele samenwerking te verdiepen, bijvoorbeeld op het gebied van informatietechnologieën, cyberbeveiliging, aanbestedingen en gebouwen, en na te gaan of verder kan worden samengewerkt op het gebied van vertaling en vertolking. Daarnaast biedt de grootschalige doorlichting van de Commissie een cruciale kans en kan zij dienen als proefproject dat door alle instellingen, organen en instanties moet worden uitgevoerd.

135. Uitgaven voor programmasteun moeten gekoppeld blijven aan de operationele uitgaven binnen de respectieve programmatoewijzingen of het respectieve beleidsterrein, waarbij moet worden gezorgd voor transparante, continue, regelmatige en alomvattende monitoring en rapportage in alle rubrieken.

136. De EU-bijdrage aan gedecentraliseerde agentschappen en andere organen moet verder worden gefinancierd uit de beleidsrubrieken die verband houden met hun doel. De Europese Raad verzoekt de Commissie een diepgaande evaluatie uit te voeren van de taken die zijn toevertrouwd aan de gedecentraliseerde agentschappen, met name indien er mogelijk sprake is van overlappende mandaten, en in voorkomend geval wijzigingen voor te stellen om hun organisatiestructuur te vereenvoudigen en te rationaliseren en, in voorkomend geval, fusies en sluitingen voor te stellen.

VI. ONTVANGSTEN

137. De algemene doelstellingen van eenvoud, transparantie en rechtvaardigheid, daaronder begrepen een eerlijke verdeling van de lasten, moeten dienen als leidraad voor de eigenmiddelenregelingen. Het totale bedrag van de eigen middelen die aan de EU-begroting worden toegewezen ter dekking van de jaarlijkse betalingskredieten, mag niet meer bedragen dan 1,75 % van de som van de bni's van alle lidstaten. Het totale bedrag van de jaarlijkse vastleggingskredieten mag niet meer bedragen dan 1,81 % van de som van de bni's van alle lidstaten. De vastleggingskredieten en betalingskredieten zullen in een logische verhouding tot elkaar blijven staan.

138. De bedragen van de maxima van de eigen middelen worden nog steeds tijdelijk verhoogd met 0,6 procentpunt van de som van de bni's van alle lidstaten die voortvloeien uit in verband met NGEU aangegane leningen, totdat al deze verplichtingen zijn vervallen, en uiterlijk tot en met 31 december 2058.

p.m. duurzame financiering voor Oekraïne

139. De uitgavenplafonds van het MFK zijn bindend en de marge wordt alleen geactiveerd bij buitengewone gebeurtenissen. Indien de Commissie nieuwe instrumenten voorstelt of bestaande instrumenten activeert die gedekt worden door een garantie ten laste van de marge, zal zij samen met het voorstel een gedetailleerde prognose verstrekken van de impact op het gebruik van de marge.

140. Indien een ernstige crisis, zware tegenspoed of een ernstige dreiging de Europese Unie of haar lidstaten in de periode 2028-2034 zou treffen, kan de Raad overeenkomstig artikel 311, vierde alinea, VWEU met gekwalificeerde meerderheid van stemmen, na goedkeuring door het Europees Parlement en rekening houdend met eventuele sturing door de Europese Raad, besluiten de Commissie te machtigen om op de kapitaalmarkten buitengewone leningen aan te gaan met het oog op leningen aan lidstaten met als enig doel de gevolgen van dergelijke situaties aan te pakken. De som van de aangegane leningen zal niet meer bedragen dan 350 000 miljoen EUR voor de periode 2028-2034. De bedragen van de maxima voor de eigen middelen worden tijdelijk verhoogd met 0,25 procentpunt met als enig doel alle verplichtingen van de Unie die voortvloeien uit de leningen die zij ten behoeve van die leningen aan lidstaten is aangegaan, te dekken totdat al deze verplichtingen zijn vervallen.

141. Het nieuwe stelsel van eigen middelen van de Europese Unie zal in werking treden op de eerste dag van de eerste maand na de datum van ontvangst van de kennisgeving van de beëindiging van de procedures tot aanneming door de laatste lidstaat. Alle elementen ervan zullen met terugwerkende kracht van toepassing zijn met ingang van 1 januari 2028. De eigen middelen op basis van digitale diensten zullen echter van toepassing zijn vanaf 1 januari van het eerste jaar na het jaar waarin de desbetreffende bepalingen van de richtlijn betreffende het gemeenschappelijke stelsel van een digitaledienstenbelasting op inkomsten uit de levering van bepaalde digitale diensten van toepassing worden. De lidstaten zullen het nieuwe eigenmiddelenbesluit zo snel mogelijk goedkeuren, overeenkomstig hun nationale grondwettelijke voorschriften.

Traditionele eigen middelen

142. Vanaf 1 januari 2028 houden de lidstaten 10 % van de door hen geïnde bedragen als inningskosten in. [De ontvangsten uit een afhandelingstarief van de Unie zullen vanaf 1 januari 2028 als traditionele eigen middelen ter beschikking van de Unie worden gesteld.]

Eigen middelen uit de btw

143. Voor de eigen middelen uit de btw zal een afdrachtpercentage van 0,30 % worden toegepast. De plafonnering van de btw-grondslag zal worden [stopgezet] OF [gehandhaafd].

Eigen middelen op basis van kunststof verpakkingsafval

144. Voor de eigen middelen op basis van niet-gerecycled kunststof verpakkingsafval is een afdrachttarief van 1,25 EUR per kilogram van toepassing, dat jaarlijks wordt aangepast aan de inflatie. De jaarlijkse forfaitaire verlagingen worden [stopgezet] OF [gehandhaafd].

Nieuwe eigen middelen

145. Er zullen nieuwe eigen middelen worden ingevoerd, bestaande uit:

i) Een jaarlijkse bijdrage van 3 % van de jaarlijkse netto-omzet uit onlinereclame, onlinetussenhandelsdiensten/-marktplaatsdiensten en het te gelde maken van gebruikersgegevens voor bedrijven met een omzet in de EU voor digitale activiteiten boven een drempel van 50 miljoen EUR en een wereldwijde jaaromzet boven een drempel van 750 miljoen EUR. Daartoe roept de Europese Raad de Raad op de werkzaamheden met betrekking tot de richtlijn betreffende het gemeenschappelijke stelsel van een digitaledienstenbelasting op inkomsten uit de levering van bepaalde digitale diensten te hervatten met het oog op een spoedig akkoord in 2027.

ii) Een nationale bijdrage berekend op basis van de tot verbruik uitgeslagen hoeveelheden tabaksfabricaten en tabaksgerelateerde producten, vermenigvuldigd met het voor elke lidstaat geldende minimumpercentage, met een afdrachtpercentage van 15 % voor alle lidstaten.

Om het regressieve effect te verzachten, zal het afdrachtpercentage geleidelijk worden ingevoerd voor lidstaten waarvan de geraamde gemiddelde jaarlijkse betaling in de periode 2028-2034 als aandeel in het totaal hoger is dan 150 % van hun gemiddelde aandeel in het bni in de periode 2028-2034, te beginnen met een afdrachtpercentage van 5 % in 2028-2030, stijgend naar 10 % in 2031-2033, om in 2034 uit te komen op het volledige toepasselijke afdrachtpercentage van 15 %. De Europese Raad benadrukt derhalve dat het belangrijk is dat de werkzaamheden met betrekking tot de herschikking van de richtlijn betreffende belasting op tabak en de daarmee verband houdende wijzigingen van de richtlijn houdende een algemene regeling inzake accijns worden afgerond, zodat de regels uiterlijk op 1 januari 2028 van toepassing kunnen zijn.

iii) Een nationale bijdrage berekend op basis van het gewicht van niet-ingezamelde elektrische en elektronische apparatuur, met een afdrachttarief van 2,25 EUR per kilogram, dat jaarlijks wordt aangepast aan de inflatie.

Het eigenmiddelenbesluit moet de Raad de bevoegdheid verlenen om, naar aanleiding van de herziening van de richtlijn afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA), de methode voor de berekening van het gewicht van elektronisch afval dat in een bepaald jaar niet in een lidstaat is ingezameld, te wijzigen in de uitvoeringsmaatregelen voor het stelsel van eigen middelen.

iv) Ontvangsten uit het emissiehandelssysteem 1 (ETS), met een afdrachtpercentage van 30 %.

Om rekening te houden met de geleidelijke vooruitgang op het gebied van decarbonisatie, zal het afdrachtpercentage geleidelijk worden ingevoerd voor lidstaten die in aanmerking komen voor het moderniseringsfonds 2021-2030, met een jaarlijkse stijging van 5 procentpunt, te beginnen met een afdrachtpercentage van 0 % in 2028 om in 2034 uit te komen op het volledige toepasselijke afdrachtpercentage van 30 %.

v) Ontvangsten uit het mechanisme voor koolstofgrenscorrectie (CBAM), met een afdrachtpercentage van 100 %.

146. De Europese Unie zal stappen blijven zetten in de richting van nieuwe eigen middelen op basis van cryptoactiva. Daartoe zal de Commissie in 2028 een voorstel indienen voor de nodige onderliggende sectorale wetgeving, voortbouwend op de rapportageverplichtingen en het kader voor automatische uitwisseling van inlichtingen die zijn vastgelegd in de richtlijn administratieve samenwerking op belastinggebied (DAC8).

Eigen middelen op basis van het bni

147. De toepassing van een uniform afdrachtpercentage op de som van het bni van elke lidstaat in het licht van het totaal van alle andere ontvangsten blijft ongewijzigd. De bni-correcties zullen worden [stopgezet] OF [gehandhaafd].

Overige ontvangsten

148. De Europese Raad neemt nota van het voorstel van de Commissie om de opbrengsten van de 2 GHz-selectieprocedure toe te wijzen aan het EFC. Daarnaast zullen inkomsten in verband met de gebruiksrechten voor de bovenste 6 GHz-frequentieband, die voor 6G-diensten wordt gebruikt, als andere inkomsten in de EU-begroting worden opgenomen, waardoor de nationale bijdragen zullen dalen. Daartoe zal de Commissie het voorstel uiterlijk in de eerste helft van 2028 weerspiegelen in de desbetreffende sectorale wetgeving. Zodra de rechten voor andere frequenties die reeds door de lidstaten te gelde worden gemaakt, zijn vervallen en er een nieuwe selectieprocedure of een verlenging heeft plaatsgevonden, zullen de inkomsten daaruit als andere inkomsten in de EU-begroting worden opgenomen.